

De Postrijder der provincie Limburg

MEN SCHRIFT IN

te Tongeren bij M. COLLÉ, uitgever en
eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

verschijnende dinsdags, donderdags en zaterdags.

ABONNEMENT

binnen de stad, 7 fr. per jaar.

buiten de stad, 8 fr. "

Een blad afzonderlijk 15 centiemen.

Aankondigingen 15 centiemen per
drukregel.

TONGEREN, DEN 22 MAART.

NIUWJAARSGIFTEN

AAN PIUS IX.

Bedrag der vorige lijsten	fr. 5359,72
Beter laat dan nooit	0,25
Wie geeft wat hij heeft Is waard dat hij leeft. Wie doet wat hij kan Is een eerlijk man	0,50
Totaal.	5360,47

Wij sluiten heden de lijst der Nieuwjaars-
giften ten bedrage van fr. 5360,47.

De oproep welke wij aan onze medeburgers
gedaan hebben is niet te vergeefs geweest. Met
eenen wettigen hoogmoed bestatigen wij dat
onze lijst der Nieuwjaarsgiften nooit tot dat
cijfer geklommen is. Eer aan de katholieke
bevolking van Limburg! Zij heeft eens te
meer bewezen dat de hatelijke aanvallen der
vijanden van het Pausdom, geenszins hare
gehechtheid aan den grooten Pius IX hebben
kunnen verminderen.

MIRABILIS CRUX DE CRUCE.

De Interpellatie.

M. Frère, zoo verschrikkelijk geslagen in
de kwestie van Luxemburger spoorweg, heeft
zijne neerlaag niet kunnen verkroppen.

Met den haat in het hart heeft hij de Kamer
verlaten, niet alleenlijk tegen M. Malou, maar
vooral tegen de leden der linkerzij, die niet
meer op het gedonder zijner stem gehoorzaam-
den, en anders stemden dan hij — de almach-
tige van gisteren — het wilde.

M. Frère heeft na de zitting inderdaad
moeten gevoelen, dat hij van zijnen troon
gestooten was.

Revanche — ziedaar wat hem aantreft; hij
wil nog minder het ministerie treffen, dan wel
zijnze onwillige vrienden van gisteren onder
zijnze zweepselag terug brengen, en de plaats
herwinnen, die hij blijkbaar in zijne eigene
partij verloren heeft.

Om hierin te gelukken heeft hij « den haat
tegen den Paus gekozen » — het oude thema,
dat de tienden en de doode hand van zijnen
voorganger Verhaegen, is opgevolgd.

De deputatie der belgische katholieken heeft
te Rome, na in het Vatikaan ontvangen te zijn
gewest, een bezoek afgelegd bij M. Pycke,
belgische gezant bij Z. H. den Paus.

Die diplomaat heeft durven zeggen, volgens
le *Bien public*, dat hij op zijnen post blijven

zou, tot op den dag van het groot *Te Deum*,
waarvan het voorvoel in aller harten is.

Aan ieder die onpartijdig denkt, zal dit zoo
vreemd niet voorkomen, en men zal des te
minder gewicht aan de zaak geven, dewijl het
gezegde op verre na niet officieel is.

Doch M. Frère vindt het noodig eene kome-
die met groot effect te spelen, om, zooals wij
hooger gezegd hebben, den verloren terrein te
herwinnen.

Volgens den *Précurseur* is alles in rep en
roer in het ministerie, en men zou den afge-
zant in *vliegende galop* uit Rome ontboden
hebben, om uitleggingen te geven.

Wij gelooven er precies niet alles van: de
doktrinaire bladen slaan enkel op den tam tam
om de *revanche* aan te kondigen en de optre-
ding van M. Frère op de tooneelplanken, des
te prachtiger te maken.

Middelwijd — groote representatie morgen
te Brussel: de scheefgelopen schoenzolen
wasschen hun hemd, koopen boordekens in
papier, borstelen zich, om... van verre, voor
het *comme il faut* der provincie door te gaan,
en zullen morgen naar Brussel stoomen.

Algemeene bijeenkomst; de zaal zal vol
zitten met *claqueurs*; de rollen zijn verdeeld;
MM. Bara, Bergé zitten reeds, van nu af, te
beven van *indignation spontanée*.

Wat ons betreft, wij zijn zeer gerust over
dat tempeest in een glas water.

Wij zullen wachten tot dinsdag, om te zien
wat misdaad onze gezant bij 't Vatikaan heeft
gepleegd, toen hij katholieke landgenooten
ontving;

Toen hij met eerbied sprak van den sou-
verein, bij wien den koning der Belgen hem
geaccrediteerd heeft;

Toen hij durfde wenschen wat al de katho-
lieken wenschen, namelijk den terugkeer van
het pauselijk gezag.

Of zou het uiten van dien wensch zelfs
voortaan, *de par M. Frère*, in België verboden
zijn? (Handelsblad.)

Godsdienst-ervolgeningen.

In Zwitserland hebben de *français*
wetten gemaakt die de inwendige regeling
van den katholieken eeredienst gansch in ver-
warring brengen. De bisschoppen kunnen zich
aan die godsdienst vrijheidschennende wetten
niet onderwerpen, en om zich te wreken, heeft
het vrijdenkers bestuur aldaar den bisschop
van Basel, Mgr Lachat, als eenen simplen
champetter, van zijne bisschoppelijke bedie-
ning afgesteld. Die *français* jannet weten
niet wat een bisschop is.

Mgr Mermillod, de geleerde en ievervolle
bisschop van Geneven, werd verbod gedaan
zijne bisschoppelijke bediening uit te oefenen.
De bisschop en de geestelijkheid weigerden
dit onwettig en willekeurig verbod te erken-
nen, en de geestelijkheid werd voor drie
maanden van haar traktement beroofd en Mgr
Mermillod, zonder proces, zonder vonnis, met
de gewapende macht uit zijn vaderland ver-
bannen.

Thans bevindt zich de doorluchtige ban-
nelling, in het fransche dorp Ferney op de
Zwitsersehe grens. Zonderlinge tegenstelling!
vroeger bleef daar Voltaire de aartslogenaar,
een der voorvaders onzer liberalen, nu vestigt
zich er een opvolger van den H. Franciscus
de Sales.

De verbanning van Mgr Mermillod is door
al wat in Europa liberaal is toegejuicht ge-
worden. Ja, een der weerdigste, een der
kloekmoedigste prelaten van gansch 't aardrijk
wordt uit zijn vaderland verjaagd, uit dit land
waar nochtans de afschuwelijke en schrik-
wekkende *communemannen*, die Parijs met
bloed en vuur overdeken, de volkomenste
vrijheid en veiligheid genieten!... Niets is zoo
waar dan deze woorden door den doorluchtigen
kerkvoogd uitgesproken toen zijne vervolgers
hem over de grens leidden:

*Het wijwater verschrikt hun en ze spelen
met de petrolië!*

De apostaat, de afgevalen pater Hyacinthe,
alias heerke Loysen, is door den vrijdenker
Cateret naar Geneven geroepen om er in de
katholieke kathedraal de bediening van pastoor
eener nieuwe religie uit te oefenen, die ondanks
al de pogingen van M. Cateret en zijne aan-
hangers slechts een zeer klein getal geloovigen
telt. De katholieke bevolkingen van het kanton
Geneven blijven getrouw aan hunnen geban-
nen kerkvader. Dagelijks begeven er zich
menigen naar Ferney om hem hulde toe te
brengen en zijnen bisschoppelijken zegen te
ontvangen. Er bestaat reeds om zoo te zeggen
eene bedevaart, en deze zal zoodanig vermeer-
deren en algemeen worden, dat zij welhaast de
Genevesche staatsmannen over hunne wille-
keurige en vrijheidsverdelgende maatregelen
ernstig zullen doen nadenken.

In Italië heeft het *français* bijna al
zijne verzuchtingen kunnen verwezenlijken.
Door eene aaneenschakeling van samenzwee-
ringen, revolutiën, sluipmoorden, schrik aan-
jagingen, trouweloosheden, bedekte kuiperijen
en listige knepen zijn er de wettige koningen
en vorsten ontroond en heerscht Victor Em-

manuel over de hoofdstad van 't kristendom,
over de stad der Pauzen. Europa heeft de
Italiaansche *français* die schreeuwende
onrechtvaardigheden, ongestoord laten vol-
trekken; Pius IX zit in 't Vatikaan gevangen
van keizers, koningen en vorsten verlaten.
En nochtans eenen zekeren schrik bevangt de
vervolgers maar niet den gevangene.

Wat vreezen zij?

De verlatene grijsaard van 't Vatikaan, onze
doorluchtige Paus Pius IX, is alles ontnomen
behalve zijne stem, en deze stem weerklinkt
wel is waar in de wereld om tegen die
onrechtvaardigheden te protesteeren en de
onveranderlijke principieën van waarheid en
recht uit te roepen. Hij bezit noch de middels,
noch de macht om hen uit zijn land, het erf-
deel der kerk te verjagen. Wat vreezen de
italiansche français dan? De invloed der
katholieke kerk op de volkeren, door-het alom
verspreiden harer gezegende leeringen. Daarom
moeten de moederhuizen der kloosters te
Roomen afgeschaft en de kloosterlingen ver-
volgd en uiteengedreven worden. Zulks is de
wil en de bevelen van 't heilich *français*
nismus. Maar gelijk wij hooger zeggen: Christus
zal zijne Kerk beschermen en aan Hem alleen
is het gegeven hare vijanden te beschamen,
die tijd moet en zal aanbrenen.

Ten slotte, wat zeggen de belgische libera-
len *français* van die godsdienst-ervolgenin-
gen? Zij juichen ze met beide handen toe
en wachten met ongeduld het oogenblik af dat
zij hier, op hunne beurt, de Katholieke Kerk
en hare dienaars zullen kunnen kwellen,
vervolgen en uit het land verbannen. Ja, zij
ook zouden de Kerk aan de almacht van den
staat willen onderwerpen en de Bisschoppen,
de geestelijkheid en de katholieken onder hun-
nen dweepzuchtigen *français* knout doen
likken. Dit moet ons niet verwonderen: het
liberalismus, anders gezegd het *français*
nismus is hier gelijk elders de verloochening der
goddelijke wetten en rechten. Volgens hem,
moet de Staat God vervangen, is het wereld-
lijk gezag alles en kan het, en mag het alles
bevelen en overheerschen, 't gene, volgens
ons, de verdelging der huidige samenleving
onvermijdelijk zou te weeg brengen.

Doch het *français* nismus heeft al zoo
menigmaal gepoogd de Katholieke Kerk te
onderdrukken en ze in het modder zijner hel-
sche leerstelsels te versmachten; het heeft
zoo dikwijls den val en de verdwijning van
den bodem der aarde van het christene geloof

DE SCHERPREGHTER.

EEN VERHAAL NAAR HET HOOGDUITSCH.

(8^e Vervolg.)

Mevrouw Bergen ging na eene korte poos
voort, terwijl zij, met moeite adem halende, de
verbleekte wangen van het meisje streelde:

— Anna hoor mij aan. Benno's stiefvader, de
president von Steffitz, is een zeer koel en trotsch
man, die na de mededeelingen, die ik hem omtrent
onze familie-omstandigheden te doen heb, nooit
zijne toestemming tot eene verbintenis tusschen
zijnzen zoon en u geven zal. Ik ken den president
uit zijne jeugd en weet dat hij zijne vurigste
wenschen en het geluk van zijn eigen hart aan
het vooroordeel tegen een huwelijk met een bur-
germeisje heeft opgeofferd, en dat zelfde verschil
van stand bestaat nu ook tusschen Benno en u.
En daarenboven nog — ik moet het zelve be-
kennen, is hier niet alleen een gewoon vooroor-
deel in 't spel, maar heerschen er omstandigheden
in onze familie-betrekkingen die, naar de be-
grippen der wereld, het niet wenschelijk voor
iemand maken om nader met die familie verbon-
den te worden. Om u dit alles zelve te vertellen
voel ik mij op het oogenblik in mijne opgewon-
den toestand niet in staat, ik zal u echter mijne
levensgeschiedenis, die ik zelve opgeteekend heb,
halen, en deze zal het u duidelijk maken, wat u
in mijne rede duister moet zijn voorgekomen.
Begeef u daarmede dan in uwe eigene kamer en
lees daar wat ik onder het bitterste harteleed ge-
schreven heb. In dien tusschen tijd zal ik een
brief aan den president opstellen en hem daarin
de noodige mededeelingen doen.

Als bedwemd door het zoo even gehoorde,
waarvan de betekenis haar zoo duister en treurig

voorkwam, was Anna op de bank achterover
gezonken. Hare oogen waren gesloten en hare
armen hingen slap langs haar lichaam; zij be-
woog zich volstrekt niet en scheen de tegen-
woordigheid harer moeder geheel vergeten te
hebben. Deze zag niet een treurigen blik op de
jeugdige gestalte neder, ging toen langzaam naar
hare kamer en keerde na korten tijd met een be-
schreven pak papieren terug, drukte dit zacht in
Anna's hand en verwijderde zich toen weer stil.

De avond was reeds gevallen, diepe duisternis
heerschte in de kleine zaal, en immer zat het
jonge meisje bewegeloos op hare plaats. Eerst
toen Brigitta de lamp binnen bracht en het
scherpe licht Anna's moede oogen trof, stond zij
op, nam werktuigelijk het geschrift en een kaars
mede en begaf zich naar hare kamer.

Met koortsige haast las zij de door hare moeder
beschrevene bladen en toen zij, na verloop van
verschiedene uren, daarmee ten einde was ge-
komen, zook zij met eenen diepen zucht ineen.
Zij had geheel haar bewustzijn verloren en toen
zij weder tot zichzelf kwam, bemerkte zij dat
zij op den grond lag en door eene koortsachtige
huivering bevangen was. Zij stond op om een
verwarmend kleedingstuk op te zoeken; haar
blik viel toen op het geschrift dat nog op de tafel
lag en op eens stond de inhoud er van haar weer
duidelijk voor den geest. Bij de herinnering aan
het gelezene, werd haar lichaam door eene
krampachtige beweging geschokt, zij drukte de
handen pijnlijk voor de oogen die nu met bittere
tranen werden gevuld en gaf zich ongehindert
aan eene vlaag der diepste smart over.

Het begon reeds te schemeren en de eerste
lichtstralen vielen door het venster in Anna's
vertrek, en nog steeds kon zij hare tranen niet
meester worden. Zij hoorde thans een lichten
tred in den gang en spoedig daarop vertoonde
zich het beminnelijke gelaat van mevrouw Ber-

gen in de geopende deur. Anna snelde haar te
gemoet, omarmde haar met groete opgewonden-
heid en riep haar met luide, bevende stem toe:

— Moeder, innig geliefde moeder! zeg mij
toch dat gij mijne moeder zijt, dat gij mijne
moeder blijft en wat dan ook geschieden
moge en welke beslissing Benno en zijne ouders
ook mogen nemen, ik zal alles standvastig dragen
zoo gij mij slechts blijft en ik in u steeds mijne
geliefde moeder mag vinden!

Mevrouw Bergen antwoordde ernstig, maar
hartelijk.

— Gelijk gij tot heden toe eene moeder in mij
gevonden hebt en gelijk ik u tot op dit oogenblik
met moedertrouw verzorgd en met moederlijke
omgeven heb, zal ik het blijven tot den dood mij
van u wegroep. De band die tusschen ons be-
staat is zoo hecht als van eene werkelijke moeder
met haar kind, de liefderijke verbinding tusschen
ons heeft wortel gevat in het diepste onzer har-
ten, en eene omstandigheden of menschen zullen
daar ooit iets aan kunnen veranderen; en nu
verder Anna, zooals God wil. Moge de innige
liefde voor den man uwer keuze ook ten grave
gebracht worden, de liefde uwer moeder blijft u
bij tot aan en tot over het graf.

VI.

Om het verband der geschiedenis behooren wij
thans den lezer ook een blik te laten slaan in het
geschrift van mevrouw van Bergen, getiteld:

MIJNE LEVENSGESCHIEDENIS.

« Wanneer de herinnering aan de vroege kin-
derjaren bij de meeste menschen nog eene bij-
zonder aangename gewaarwording teweeg brengt;
wanneer zij zich nog gaarne in de overdenking
der kleine, maar toch zoo zalige genoegens ver-
diepen, welke den hemel der kindsheid met
rozenkleuren en geuren vervulde; als zij zich

ook in latere jaren nog met genoeg den tijd te
binnen brengen, toen eene liefderijk bezorgde
moeder, met beschermende hand haren lieveling
omgaf, voor hem waakte en met hem bad, hem
verpleegde en liefkoosde en zijn kleinen levens-
weg met alle bloemen van moederlijke teederheid
bestrooide; zoo moet ik zeggen, dat deze ge-
nietingen mij toenemaal onbekend zijn.

Mijne moeder, die sedert mijne geboorte ziek,
lijdende en verlamd was gebleven, kon als eenig
teeken harer liefde mij slechts een vriendelijken
lach ten beste geven. Hare spraak, die slechts
met het onduidelijk stamelen van een kind kon
vergeleken worden, was alleen verstaanbaar
voor mijnen vader die met het meest onvermoede
geduld, dat slechts uit de bron der reinste liefde
ontstaan kan, de zieke onophoudelijk omgaf, elke
harer bewegingen verstond, haar alle mogelijke
verlichting in haren treurigen toestand trachtte
te verschaffen en die geen ander levensdoel
kende dan de zorgen voor zijn zieke echtgenoot.

« Wanneer men zich een ideaal van manne-
lijke waardigheid zou wenschen voor te stellen,
zoo kon die man daartoe wel gediend hebben, in
wiens karakter zich edelmoedigheid met eerge-
voel vereenigde die met verstand begaafd en met
de kennis van wetenschappen toegerust, er toe-
bestemd scheen om in de wereld eene aanzienlijke
standplaats in te nemen en die zich nu door plicht
en gevoel aan een klein plekje grond gehecht
voelde, om daar met onverbreekbare trouw het
treurig bestaan der aan hem verbondene levens-
genootin zoo veel hij slechts vermocht, te verlich-
ten en te verzachten. Ook het uiterlijk van vader
was dat van een volmaakt schoon man. Nog staat
bij mij duidelijk voor den geest, die hooge maar
slanke en buigzame gestalte, dat edele gelaat
door donker krullend haar omgeven, zijn fijn
gebogen neus prijkend boven eenen betrekkelijk
kleinen mond en de blik zijner schoone oogen,